

KO‘ZLARNI DAVOLASHDA LAZERDAN FOYDALANISH

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi
MUXTAROVA NARGIZA MUXAMADIYEVNA

Annotatsiya: Ushbu maqola ko‘zlarni davolashda lazerdan foydalanish usullari , tibbiyotda qo’llanilish sohalariga mo’ljallangan .

Abstract: This article is intended for the use of lasers in eye treatment, as well as areas of application in medicine.

Аннотация: Данная статья посвящена методам использования лазера в лечении глаз и его применению в медицине.

LASIK – bu dunyoning deyarli barcha mamlakatlarida qo’llaniladigan ko’rishni tuzatishning maxsus usuli. LASIK qachon samarali?

- uzoqni ko’ra olmaslik bilan dioptri +6,0;
- miyopi uchun diopter -11.00;
- dioptri -4,0 astigmatizm
- boshqa kasalliklar.

Garchi bu usul nisbatan yaqinda paydo bo’lgan bo’lsa-da, butun dunyo bo’ylab millionlab odamlar allaqachon o’z kasalliklaridan xalos bo’lishga va ko’rish qobiliyatini tiklashga muvaffaq bo’lishdi. Nazar klinikasi – Toshkent shahrida yuqori sifatli ko’z jarrohlik amaliyotini taklif etadi.

LASIK usulining xususiyati

LASIK operatsiyasida eksimer lazer qo’llaniladi. Chunki aynan shu lazer kuchli ultrabinafsha nurlanishga ega. Jarayonning mohiyati shundaki, lazer nurlanishi shox pardaning ichki qismiga bevosita ta’sir qiladi. Bunday holda, tashqi qatlam mikrojarrohlik kesmasi yordamida biroz egiladi.

Dunyoning 45 mamlakatidagi ko’z klinikalari LASIK texnologiyasini afzal ko’radi. O’n yil ichida besh million tranzaksiya. Shu bilan birga, AQSh va Yaponiya kabi rivojlangan mamlakatlarda ko’rishni lazer bilan tuzatish klinikalar devorlaridan tashqarida amalga oshiriladi. Masalan, yirik savdo markazlarida ixtisoslashgan ofislar ishlaydi. Bunday ofislarda diagnostika ham, lazerli jarrohlik ham amalga oshiriladi. Mamlakatimizda LASIK operatsiyasi faqat ixtisoslashtirilgan oftalmologiya klinikalarida amalga oshiriladi.

Odam yoshi o’tgan sari ko’zi ham xiralashib borishi sir emas. Hozirgi texnologiyalar bilan bu jarayonni sekinlashtirish, qolaversa ko’z nurini tiklash mumkin. LASIK operatsiyasi - ko’plab davlatlarda anchadan beri qo’llanib

kelinayotgan usul. 90 foiz hollarda natija samarali deyishadi. Lekin so'nggi paytlarda Amerikada bemorlardan tushayotgan shikoyat bu xulosani savol ostiga qo'yemoqda. Jahon bo'y lab LASIK operatsiyalarining so'nggi 15 yillik tarixini olib qaraydigan bo'lsak, bemorlarning 95 foizi natijadan xursand. "Meni 37 yoshimda operatsiya qilishgan. Juda effektiv", - deydi Mario Koello. Bu operatsiyada kishining ko'rish qobiliyatini yaxshilash uchun lazer ishga solinadi. Aytishlaricha, tez, xavfsiz va samarali. Hatto AQSh armiyasida zabitlar, ko'pincha urushga jo'nash oldidan LASIKdan o'tadi.

Ammo tabobatda 100 foiz kafolat berilmaydi. Muolajadan foyda emas, zarar ko'rigan odamlar bor. Ko'z xiralashishi, tunda aniq-ravshan ko'ra olmaslik LASIK operatsiyasining ayrim oqibatlaridir.

Mustaqil harakatlanish, mashina haydash kabi eng oddiy harakatlarni bajara olmagani uchun ayrimlar hatto ishidan ayrilgan. "Operatsiyadan so'ng ko'zim qurib qolaveradigan bo'ldi. Nega rozi bo'ldim deb kuyinaman", - deydi bemor Abbi Ellin. Amerika Sog'liqni saqlash vazirligi bu operatsiya xavfsizligini tekshirib chiqqan. Yuqorida muammolar avvaldan ma'lum, lekin hukumat nazariga tushmagan, deydi vazirlik sobiq xizmatchisi Morris Vaksler. "Ommaga xavfsiz deb tanishtirilgan LASIK operatsiyasidan o'nlab odam jabr ko'rigan. Jarrohlar ham, hukumat ham bundan xabardor. Lekin bu muammo bilan hech kim shug'ullanayotgani yo'q".

Amerikada tibbiyot deyarli butunlay xususiy sektorga qaraydi. Ammo lazer apparatlar sifatini ta'minlash hukumat zimmasida. Lazerli ko'z jarrohligi LASIK yoki iLASIK usulida dastlabki 5 soat ichida engil yonish, ko'z yoshlari va qichishish hissi yaratadi. Agar shifokor kerak bo'lsa, u qopqoqni himoya qilish uchun yumshoq kontaktli linza qo'yadi. Keyinchalik, ushbu kontakt linzalari operatsiyadan keyingi 1-kun tekshiruviga borganingizda olinadi. Natijada, bemorning ko'rish qobiliyati aniq bo'ladi va operatsiyadan 5 soat o'tgach, normal hayotga qaytish mumkin bo'ladi. Shu sababli, ertasi kuni aniq tasavvur bilan normal hayotingizni davom ettirishingiz uchun hech qanday to'siq yo'q.

Lazerli ko'z jarrohligi LASIK yoki iLASIK usulida dastlabki 5 soat ichida engil yonish, ko'z yoshlari va qichishish hissi yaratadi. Agar shifokor kerak bo'lsa, u qopqoqni himoya qilish uchun yumshoq kontaktli linza qo'yadi. Keyinchalik, ushbu kontakt linzalari operatsiyadan keyingi 1-kun tekshiruviga borganingizda olinadi. Natijada, bemorning ko'rish qobiliyati aniq bo'ladi va operatsiyadan 5 soat o'tgach, normal hayotga qaytish mumkin bo'ladi. Shu sababli, ertasi kuni aniq tasavvur bilan normal hayotingizni davom ettirishingiz uchun hech qanday to'siq yo'q.

LASIK lazerli ko'z jarrohligi kimga mos keladi?

U mos keladigan ko'z tuzilishiga ega bemorlarning ko'z nuqsonlarini, miyopi (yaqinni ko'ra olmaydi), gipermetropiya (uzoqni ko'ra), presbiyopiya (o'qish

qobiliyati), astigmatizm va keratokonus muammolarini tuzatish uchun ishlaydi. Xususan, ko'rish nuqsonlari bemorlarning kundalik hayotini murakkablashtiradigan va hayot sifatini sezilarli darajada pasaytiradigan sog'liq muammolaridan biridir. Bundan tashqari, ushbu ko'rish muammolari odamlarning hayot sifatini yaxshilash uchun kontakt linzalari yoki retsept bo'yicha ko'zoynaklardan foydalanishni talab qiladi. Natijada, bu bemorlarning hayotiy qulayligini sezilarli darajada pasaytiradi. Xususan, bu majburiyatlar ko'plab odamlarning kundalik hayotida noqulaylik tug'diradigan istalmagan vaziyatlarni keltirib chiqaradi.

LASIK ko'z operatsiyasi usuli bilan ko'z nuqsonlaridan xalos bo'lish mumkin.

Ayniqsa, mos keladigan ko'zlar bo'lgan 18 yoshdan 60 yoshgacha bo'lgan bemorlar uchun LASIK usuli - bu hayot sifatini maksimal darajada oshirishni istagan bemorlar uchun dunyodagi eng keng tarqalgan usul. LASIK lazerli ko'z jarrohligi haqida ma'lumot olish uchun biz bilan 24/7 bog'lanishingiz mumkin. Xususan, shifoxonalarimizga kelib, hech qanday to'lovsiz ko'zni batafsil tekshiruvdan o'tkazishingiz mumkin. Shunday qilib, LASIK lazerli ko'z jarrohligiga mosligingizni mutaxassislarimizdan juda tez o'rganishingiz mumkin.

Ko'zni lazer bilan davolash uchun mos nomzod ekanligingizni bizning jamoamiz bilan bog'lanish orqali bilib olishingiz mumkin. Shunchaki bizga qo'ng'iroq qiling yoki sizni qayta qo'ng'iroq qiling. Bizning bemor koordinatorlarimiz barcha savollaringizga javob beradilar va sizni butun jarayon davomida boshqaradi.

Foydalilanigan adabiyotlar:

1. <https://www.amerikaovozi.com/a/a-36-2010-03-13-voa2-93369269/805935.html>
2. <https://www.smartlasereyecenter.com/uz/lasik-lazerli-ko%27z-operatsiyasi/>